

Czas na Młodzież!

Wyobraźmy sobie tysiąc młodych ludzi w wieku 15-30 lat, którzy na terenie całej Polski chcą czynić dobro...

Ludzie ci zostają wyposażeni w odpowiednie narzędzia, wiedzę, mogą liczyć na wsparcie swoich opiekunów, ekspertów merytorycznych, mentora oraz psychologa. Biorą udział w warsztatach i szkoleniach, kończą kurs kwalifikacyjny. Tworzą projekty społeczne od początku do końca według własnego pomysłu – od rozpoznania problemu, na który chcą odpowiedzieć działaniem, aż po rozliczenie wydatków i udokumentowanie działań. Na realizację każdego z projektów otrzymują po 1600 zł. To nie jest nierealna wizja. To się dzieje już niemal od roku, od kiedy Caritas Polska ruszyła z projektem „Czas na Młodzież 2019”.

Dla kogo?

Działania w ramach projektu „Czas na Młodzież 2019” odbywają się na terenie diecezji siedleckiej, zamojsko-lubaczowskiej, bielsko-żywieckiej, szczecińsko-kamieńskiej oraz w archidiecezji łódzkiej i gnieźnieńskiej, a także w Warszawie. Uczestnikami projektu są również osoby z niepełnosprawnościami, a w realizację projektów społecznych zaangażowani są także podopieczni Warsztatów Terapii Zajęciowej. Młodzież widzi, że celowe jest nie tylko działanie na rzecz często wykluczonych rówieśników, ale także działanie w jakiejś słusznej sprawie wraz z nimi. Możliwość spojrzenia na ten sam problem

z odmiennych perspektyw i wspólne wypracowanie jednego rozwiązania są bardzo ubogacające. To samo można powiedzieć o widelkach wiekowych – perspektywy piętnastolatka i trzydziestolatka są całkiem odmienne. A jednak współpraca się sprawdza, a projekty zyskują dzięki różnorodności doświadczeń życiowych ich uczestników.

W jaki sposób?

Nie działamy po omacku i nie pozostawiamy młodzieży samej sobie. Proces realizacji projektów społecznych poprzedza gruntowne merytoryczne przygotowanie. Młodzi ludzie w ramach Młodzieżowej Akademii Kompetencji biorą udział w szkoleniach i warsztatach, podczas których pracują nad swoimi kompetencjami społecznymi. Szkolenia prowadzą

profesjonalni trenerzy. W naszym projekcie wzięliśmy na warsztat piętnaście kompetencji, w tym m.in. umiejętność pracy w grupie, przewodzenia innym osobom, motywowania innych, wypracowywania kompromisów czy przyjmowania konstruktywnej krytyki. By zostać zrekrutowanym do projektu, należy wykazać, że co najmniej osiem z piętnastu kompetencji wymaga udoskonalenia – co oznacza, że kompetencji rozwiniętych na bardzo wysokim poziomie może być maksymalnie siedem.

Każda grupa (licząca 24-28 osób) pracuje pod okiem coacha – opiekuna wolontariuszy. Jego zadaniem jest wspieranie rozwoju uczestnika w projekcie, pomoc w rekrutacji, praca indywidualna i grupowa z uczestnikami. Opiekun może liczyć na wsparcie lokalnego eksperta do spraw kompetencji społecznych, który czuwa nad tym, by działania były spójne merytorycznie. Projekt trzyma się w ryzach dzięki Agnieszce Łucze-Sękułskiej, koordynatorce projektu, Magdalenie Kądziole, specjalistce ds. rozliczeń oraz Marcie Dobrzyńskiej, ekspertce merytorycznej ds. kompetencji społecznych.

Dlaczego?

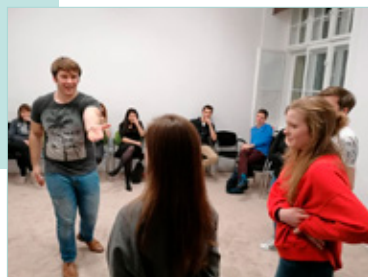
Chcemy zerwać z wizerunkiem młodzieży nieempatycznej, niezaangażowanej, pozbawionej pomysłów. Młodzi ludzie często potrzebują nakierowania i wskazówek, co proponujemy, dając im przy tym wolność działania. Projekty społeczne są bardzo różnorodne – od organizacji cyklu spotkań poświęconych polskiej kulturze, poprzez działania na rzecz bezdomnych, ubogich i dzieci, aż po liczne projekty promujące ekologiczne postawy. Każdy zarys projektu przechodzi szczegółową

weryfikację, analizowany jest jego cel, opis, harmonogram działań, budżet oraz stopień ryzyka. Uczestnicy mają wykazać, że projekt jest zgodny z zasadą równości szans i niedyskryminacji oraz dostępny dla osób z niepełnosprawnościami. Projekt powinien być też zgodny z zasadami zrównoważonego rozwoju, oznacza to, że nie może zagrażać środowisku, a działania projektowe nie mogą sprzyjać wytwarzaniu nadmiernej ilości odpadów. To dla młodzieży szalenie ważne. Do tej pory z całej Polski spłynęło ponad pięćdziesiąt wniosków projektowych.

Umiejętność zrealizowania projektu społecznego z pewnością okaże się przydatna w przyszłym życiu

zawodowym. Niezależnie od tego, czy ma to być wydanie broszury, organizacja cyklu spotkań dla lokalnej społeczności, stworzenie ogrodu przy Warsztacie Terapii Zajęciowej czy przeprowadzenie warsztatów ekologicznych, młodzież musi stawić czoło podobnym problemom. Jak wypracować kompromis? Jak rozreklamować działanie? Jak prawidłowo wypełnić wnioski projektowe i w jaki sposób rozsądnie zaplanować budżet projektu społecznego? Odpowiedzi często nie będą jednoznaczne, a znalezienie najlepszego rozwiązania zależeć będzie od umiejętności komunikacyjnych, motywacyjnych i zespołowych poszczególnych uczestników.

Nasze przygotowanie do realizowania projektów społecznych dobrze ilustruje tak zwana dewiza wędrownicza: Wyjdź w świat, zobacz, pomyśl – pomóż, czyli działaj. Uczestnicy projektu diagnozują problemy w ramach swoich społeczności i wychodzą im naprzeciw. Rozglądają się, dyskutują, tworzą wizję i przechodzą do działania. Są przy tym otoczeni wsparciem.

Liczymy na to, że udział w projekcie przybliży uczestnikom ideę wolontariatu, którego podejmą się w przyszłości. Część z nich ma za sobą doświadczenie bezinteresownej pracy na rzecz innych, inni dopiero się tego uczą. Zależy nam na tym, by doświadczenie udziału w projekcie towarzyszyło młodzieży w dalszym życiu społecznym i zawodowym. By uczestnicy, działając na rzecz dobra wspólnego i swoich lokalnych społeczności, jak najczęściej czerpali z misji Caritas Polska. By umieli podejmować dialog, który prowadzi do działania oraz dostrzegać drugiego człowieka.

Centrum Młodzieżowej Aktywności

Szkolenia, warsztaty, kurs kwalifikacyjny i projekty społeczne to nie wszystko. W każdej diecezji powstaje także, pod pieczęcią animatora, Centrum Młodzieżowej Aktywności – przestrzeń służąca wszystkim działaniom projektowym. W warszawskim CMA do tej pory odbyło się wiele spotkań zaproponowanych i często zaangażowanych przez samych uczestników. Czasem bazowaliśmy na talentach i zainteresowaniach młodzieży, a czasami spotkania odbywały się we współpracy z przedstawicielami organizacji społecznych. W CMA odbyło się choćby spotkanie

z przedstawicielami działającej na rzecz osób w kryzysie bezdomności wspólnoty Sant'Egidio, warsztaty z pracownikami Społecznego Komitetu ds. Aids, warsztaty z improwizacji teatralnej czy z przeciwdziałania handlowi ludźmi. Zorganizowaliśmy także spotkania w terenie – byliśmy m.in. w Centrum Kultury Muzułmańskiej, Centrum Pieniądza NBP czy Muzeum Warszawy. Uczestnicy zorganizowali także „Akcję Miś”, której efekty przerosły nasze oczekiwania. Wzięliśmy udział w inicjatywie Klubu Alternatywnego Caritas Diecezji Warszawsko-Praskiej „Nasze nowe mieszkanie” – klub remontuje mieszkania osób starszych i samotnych. Czy te działania służą temu, by uczestnicy projektu doskonalili swoje kompetencje społeczne? Jak najbardziej!

Przed nami nowe wyzwania

O ile warsztaty i kursy kwalifikacyjne mogą odbywać się zdalnie, o tyle realizacja projektów społecznych w większości przypadków opiera się na bezpośrednich relacjach. Niektóre z nich zaplanowano w ramach większych wydarzeń – rodzinnych pikników czy kiermaszów. Każda grupa projektowa musi wziąć pod uwagę niebezpieczeństwa i ryzyka związane z realizacją projektu, a w szczególności te, które mogą wynikać z bieżącej sytuacji epidemiologicznej. W związku z obecną sytuacją w kraju i na świecie część działań z pewnością będzie musiała odbyć się zdalnie lub w nieco zmienionej formule. To trudne – zwłaszcza, że celem większości projektów jest spotkanie z drugim człowiekiem. Brak możliwości bezpośredniego kontaktu to bariera, której nie dało się przewidzieć zimą, gdy powstawały wizje, a uczestnicy tworzyli harmonogramy działań. Mimo to pozostajemy dobrej myśli i robimy wszystko, by projekty odbyły się planowo, a młodzież już niebawem odczuła satysfakcję z podjętego wyzwania i mogła wymieniać się doświadczeniami. Głęboko wierzymy, że poprzedzone merytorycznym przygotowaniem doświadczenie pracy na rzecz innych w roli wolontariuszy sprawi, że uczestnikom będzie w dorosłym życiu choć trochę łatwiej. Chcemy, by dzięki udziałowi w projekcie, stali się pewnymi siebie ludźmi, którzy umieją dostrzegać problemy wokół siebie i odpowiadać na nie mądrym i przemyślanym działaniem.

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Partnerem wiodącym jest gdańskie Stowarzyszenie Morena.

Tekst Marta Klimczak,
coach – opiekun wolontariuszy w Warszawie